Приложение №1 к Рабочей программе

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Башкортостан
Администрация муниципального района Чекмагушевский район Республики Башкортостан
МБОУ СОШ №1 с.Чекмагуш

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
Методическим объединением учителей	Заместитель директора по УВР	Директор МБОУ СОШ №1 с.Чекмагуш
___________Саляхова Р.А.	____________ Гилязова И.Р.	_______ Бикмухаметов А.Р.
Протокол №1	Протокол № 1	Приказ № 29
от "22" 07 2023 г.	от "22" 07 2023 г.	от "22" 07 2023 г.

Демо-версия. МБОУ СОШ №1 с. Чекмагуш

Контрольно-измерительные материалы по предмету Литературное чтение на родном (башкирском) языке для 3-4 классов начального образования

Чекмагуш – 2023

Контроль – тикшереү материалдары

3-сө класс

Мини-инша. «Бөтә һөнәрҙәр ҙә яҡшы».

Проект эше. «Һүрәттәрҙә хайуандар тураһында әкиәт геройҙары.»

Эштәрҙе баһалау системаһы.

Иншаларҙы һәм изложениеларҙы баһалау

Инша һәм изложениелар яҙҙырыу аша уҡыусыларҙың:

-теманы аса белеүе, тел сараларын инша йәки изложениеның темаһына һәм уларҙағы төп фекерҙе аңлатыу бурыстарына ярашлы аңлай белеүе,

-яҙғанда грамматик нормаларға һәм дөрөҫ яҙыу ҡағиҙәләренә таянып эш итеүе тикшерелә. Шуның өсөн иншаға ла, изложениеға ла һәр ваҡыт ике билдә ҡуйыла. Беренсе билдә менән уларҙың йөкмәткеһе һәм телмәр төҙөлөшө, икенсе билдә менән грамоталылыҡ кимәле баһалана.

Баһаларҙың төп критерийҙары		
Йөкмәткеһәм телмәр төҙөлөшө	**Грамоталылыҡ**	**Баһалау**
1.Яҙма эштең йөкмәткеһе тулыһынса темаға тура килһә, 2. Фактик хата булмаһа, 3.Йөкмәтке эҙмә-эҙлекле бирелһә (план буйынса йәки планһыҙ), 4. Эш лексик яҡтан бай булыуы менән айырылып торһа, 5.Эш темаға һәм төп фекерҙе аңлатыу маҡсатына ярашлы стилдә яҙылһа, телмәре тасуири булһа, <u>Иҫкәрмә.</u> Бер генә телмәр хатаһы һәм бер генә йөкмәтке хатаһы булған яҙма эшкә «5» билдәһе ҡуйырға мөмкин.	Яҙма эштә 1 орфографик, йәки 1 пунктуацион, йәки 1 грамматик хата (тимәк, бөтәһе 1 генә хата) булһа,	**«5»** билдәһе ҡуйыла
1.Эштең йөкмәткеһе, нигеҙҙә, темаға тура килһә (теманан ситкә китеү бик аҙ булһа), 2.Йөкмәтке, нигеҙҙә, дөрөҫ бирелһә, әммә эштә бик аҙ булһа ла, фактик хаталар осраһа, 3.Төп фекерҙе аңлатыу эҙмә-эҙлеклегендә тупаҫ булмаған етешһеҙлектәр генә булһа, -яҙма эш, нигеҙҙә, синоним һүҙҙәргә һәм синонимик грамматик формаларға бай булһа, -эш бер төрлө стилдә яҙылыуы һәм тасуири булыу менән айырылып	Яҙма эштә **2** орфографик һәм **2** пунктуацион хата, йәки **1** орфографик һәм **3** пунктуацион хата булһа, йәки бер орфографик хатаһы ла булмайынса, пунктуацион хаталары **4**-тән һәм грамматик хаталары **2**-нән артмаһа,	**«4»** билдәһе ҡуйыла

Демо-версия. МБОУ СОШ №1 с.Чекмагуш

торһа, Иҫкәрмә. Яҙма эштең телмәр хаталары өҫтөндә, йөкмәткеһендәге хаталар икенән дә артмаһа, уға «4» билдәһе ҡуйырға мөмкин.		
1. Яҙма эштә теманы ситкә китеүгә ҡараған етди хаталар булһа, 2.Төп фекер дөрөҫ аңлатылһа, әммә эштә фактик хаталар ебәрелгән булһа, -айырым өлөштәрендә төп фекерҙе аңлатыу эҙмә-эҙлеклеге боҙолһа, -яҙма эш бер төрлөрәк типтағы синтаксик конструкцияларҙан торһа, һүҙлеге ярлы, һүҙҙәрҙе ҡулланыуға хаталар булһа, -эш тема һәм уны аңлатыу (асыу) талап иткән бер төрлө стилдә яҙылмаһа, Иҫкәрмә. Яҙма эштәге телмәр хаталары 5-тән, йөкмәткеләге хаталар 4-тән артмаған хәлдә лә, эшкә **«3»** билдәһе ҡуйырға мөмкин.	Яҙма эштә **4** орфографик һәм **4** пунктуацион хата, йәки **3** орфографик һәм **5** пунктуацион хата, йәки **7** пунктуацион хата һәм орфографик хатаһыҙ булһа, шулар өҫтөнә **4** грамматик хата ебәрелһә,	**«3»** билдәһе ҡуйыла
1. Яҙма эш темаға тура килмәһә, -фактик хаталар күп булһа, -эштең бөтә өлөштәрендә фекер аңлатыу эҙмә-эҙлеклеге боҙолһа, текст өлөштәре араһында бәйләнеш булмаһа, планға ярашһыҙ булһа, 1.Һүҙлеге ғәҙәттән тыш ярлы булһа, эш үҙ-ара бәйләнеше булмаған бер төрлө конструкциялы ҡыҫҡа һөйләмдәрҙән торһа, һүҙҙәр ҡулланышында ла хаталар осраһа, -эштә стилдең бер төрлөлөгөнә ирешелмәгән булһа, Иҫкәрмә. Яҙма эштәге телмәр хаталары 7-нән, йөкмәткеһендәге хаталар һаны 6-нан артмаған хәлдә лә, уға «2» билдәһе ҡуйырға мөмкин.	Орфографик хаталары **7**-нән, пунктуацион хаталары **7**-нән, грамматик хаталарҙа **7**-нән артһа,	**«2»** билдәһе ҡуйыла

Демо-версия. МБОУ СОШ №1 с.Чекмагуш

Сәләмәтлеге сикләнгән һәм башҡорт телен насар белгән уҡыусыларға контроль күсереп яҙыу өсөн текстар. (класс мини-инша яҙғанда)

Икмәк.

Икмәк – ҙур байлыҡ. Уны игенселәр үҫтерә. Икмәкте һәр кем ярата.

Контроль күсереп яҙыу эштәрен баһалау системаһы.

Хаталарҙы иҫәпләгәндә тупаҫ булмағандары, йәғни грамоталылыҡты билдәләү өсөн әһәмиәте юҡтары, айырым билдәләнә. Бындай хаталарҙың икеһе бергә иҫәпләнә.

Түбәндәге хаталар тупаҫ булмаған хаталарға инә: 1) ҡағиҙәләрҙең иҫкәрмәләренә ҡараған хаталар; 2) бәйләү юлы менән яһалған ҡушма яңғыҙлыҡ атамаларҙа ҙур хәрефтең яҙылышына хаталар; 3)бер тыныш билдәһе урынына икенсеһен ҡуйыу; 4) үҙләштерелгән һүҙҙәрҙең ялғауҙары яҙылышына хаталар; 5) автор ҡуйған ҡатмарлы пунктуацияға хаталар; 6) йы, йә, йө, йо, йү, йе ҡушымсаларының һәм дифтонгтарҙың яҙылышындағы хаталар.

Яҙма эш бер генә билдә менән баһалана.

«5» билдәһе — тупаҫ булмаған 2 орфографик, 3 пунктуацион хата булған эшкә,

«4» билдәһе – 4 орфографик, 3 пунктуацион йә 2 орфографик, 6 пунктуацион, йә орфографик хатаһыҙ, 7 пунктуацион хатаһы булған яҙма эшкә ҡуйыла.

«3» билдәһе 6 орфографик, 6 пунктуацион йә 4 орфографик, 9 пунктуацион, хаталы эшкә ҡуйыла.

«2» билдәһе 9 орфографик, 9 пунктуацион йә 8 орфографик, 10 пунктуацион хатаһы булған эшкә ҡуйыла.

Дөйөм иҫкәрмә:

Бер типтағы хаталарҙы һәм бер ҡағиҙәгә ҡараған хаталарҙы төркөмләп һанау ҡаралған.

4-се класс

Проект эше. Мостай Кәримдең «Беҙҙең өйҙөң йәме» повесы буйынса төшөрөлгән «Һеңлекәш» фильмы хаҡында.

Мини-инша. “Икмәк – ил байлығы.”

Эштәрҙе баһалау системаһы.

Иншаларҙы һәм изложениеларҙы баһалау

Инша һәм изложениелар яҙҙырыу аша уҡыусыларҙың:

-теманы аса белеүе, тел саралырын инша йәки изложениеның темаһына һәм уларҙағы төп фекерҙе аңлатыу бурыстарына ярашлы аңлай белеүе,

-яҙғанда грамматик нормаларға һәм дөрөҫ яҙыу ҡағиҙәләренә таянып эш итеүе тикшерелә. Шуның өсөн иншаға ла, изложениеға ла һәр ваҡыт ике билдә ҡуйыла. Беренсе билдә менән уларҙың йөкмәткеһе һәм телмәр төҙөлөшө, икенсе билдә менән грамоталылыҡ кимәле баһалана.

Баһаларҙың төп критерийҙары		
Йөкмәткеһәм телмәр төҙөлөшө	**Грамоталылыҡ**	**Баһалау**
1.Яҙма эштең йөкмәткеһе тулыһынса темаға тура килһә, 2. Фактик хата булмаһа, 3.Йөкмәтке эҙмә-эҙлекле бирелһә (план буйынса йәки планһыҙ), 4. Эш лексик яҡтан бай булыуы менән айырылып торһа, 5.Эш темаға һәм төп фекерҙе аңлатыу маҡсатына ярашлы стилдә яҙылһа, телмәре тасуири булһа, <u>Иҫкәрмә.</u> Бер генә телмәр хатаһы һәм бер генә йөкмәтке хатаһы	Яҙма эштә 1 орфографик, йәки 1 пунктуацион, йәки 1 грамматик хата (тимәк, бөтәһе 1 генә хата) булһа,	**«5»** билдәһе ҡуйыла

Демо-версия. МБОУ СОШ №1 с. Чекмагуш

булған яҙма эшкә «5» билдәһе ҡуйырға мөмкин.		
1.Эштең йөкмәткеһе, нигеҙҙә, темаға тура килһә (теманан ситкә китеү бик аҙ булһа), 2.Йөкмәтке, нигеҙҙә, дөрөҫ бирелһә, әммә эштә бик аҙ булһа ла, фактик хаталар осраһа, 3.Төп фекерҙе аңлатыу эҙмә-эҙлеклегендә тупаҫ булмаған етешһеҙлектәр генә булһа, -яҙма эш, нигеҙҙә, синоним һүҙҙәргә һәм синонимик грамматик формаларға бай булһа, -эш бер төрлө стилдә яҙылыуы һәм тасуири булыу менән айырылып торһа, Иҫкәрмә. Яҙма эштең телмәр хаталары өҫтөндә, йөкмәткеһендәге хаталар икенән дә артмаһа, уға «4» билдәһе ҡуйырға мөмкин.	Яҙма эштә **2** орфографик һәм **2** пунктуацион хата, йәки **1** орфографик һәм **3** пунктуацион хата булһа, йәки бер орфографик хатаһы ла булмайынса, пунктуацион хаталары **4**-тән һәм грамматик хаталары **2**-нән артмаһа,	«4» билдәһе ҡуйыла
1. Яҙма эштә теманы ситкә китеүгә ҡараған етди хаталар булһа, 2.Төп фекер дөрөҫ аңлатылһа, әммә эштә фактик хаталар ебәрелгән булһа, -айырым өлөштәрендә төп фекерҙе аңлатыу эҙмә-эҙлеклеге боҙолһа, -яҙма эш бер төрлөрәк типтағы синтаксик конструкцияларҙан торһа, һүҙлеге ярлы, һүҙҙәрҙе ҡулланыуға хаталар булһа, -эш тема һәм уны аңлатыу (асыу) талап иткән бер төрлө стилдә яҙылмаһа, Иҫкәрмә. Яҙма эштәге телмәр хаталары 5-тән, йөкмәткеләге хаталар 4-тән артмаған хәлдә лә, эшкә **«3»** билдәһе ҡуйырға мөмкин.	Яҙма эштә **4** орфографик һәм **4** пунктуацион хата, йәки **3** орфографик һәм **5** пунктуацион хата, йәки **7** пунктуацион хата һәм орфографик хатаһыҙ булһа, шулар өҫтөнә **4** грамматик хата ебәрелһә,	«3» билдәһе ҡуйыла
1. Яҙма эш темаға тура килмәһә, -фактик хаталар күп булһа, -эштең бөтә өлөштәрендә фекер аңлатыу эҙмә-эҙлеклеге боҙолһа, текст өлөштәре араһында бәйләнеш булмаһа, планға ярашһыҙ булһа, 1.Һүҙлеге ғәҙәттән тыш ярлы булһа, эш үҙ-ара бәйләнеше булмаған бер төрлө конструкциялы ҡыҫҡа һөйләмдәрҙән торһа, һүҙҙәр ҡулланышында ла хаталар осраһа, -эштә стилдең бер төрлөлегенә ирешелмәгән булһа,	Орфографик хаталары 7-нән, пунктуацион хаталары 7-нән, грамматик хаталарҙа 7-нән артһа,	«2» билдәһе ҡуйыла

Демо-версия. МБОУ СОШ №1 с.Чекмагуш

Иҫкәрмә. Яҙма эштәге телмәр хаталары 7-нән, йөкмәткеһендәге хаталар һаны 6-нан артмаған хәлдә лә, уға «2» билдәһе ҡуйырға мөмкин.		

Сәләмәтлеге сикләнгән һәм башҡорт телен насар белгән уҡыусыларға контроль күсереп яҙыу өсөн текстар. (класс мини-инша яҙғанда)

Минең дуҫым.

Минең дуҫым бар. Ул ҙур түгел. Ул һәр ваҡыт шат. Дуҫым ишек алдында йәшәй.

Контроль күсереп яҙыу эштәрен баһалау системаһы.

Хаталарҙы иҫәпләгәндә тупаҫ булмағандары, йәғни грамоталылыҡты билдәләү өсөн әһәмиәте юҡтары, айырым билдәләнә. Бындай хаталарҙың икеһе берәүгә иҫәпләнә. Түбәндәге хаталар тупаҫ булмаған хаталарға инә: 1) ҡағиҙәләрҙең иҫкәрмәләренә ҡараған хаталар; 2) бәйләү юлы менән яһалған ҡушма яңғыҙлыҡ атамаларҙа ҙур хәрефтең яҙылышына хаталар; 3)бер тыныш билдәһе урынына икенсеһен ҡуйыу; 4) үҙләштерелгән һүҙҙәрҙең ялғауҙары яҙылышына хаталар; 5) автор ҡуйған ҡатмарлы пунктуацияға хаталар; 6) йы, йә, йө, йо, йү, йе ҡушымсаларының һәм дифтонгтарҙың яҙылышындағы хаталар.

Яҙма эш бер генә билдә менән баһалана.

«5» билдәһе — тупаҫ булмаған 2 орфографик, 3 пунктуацион хата булған эшкә,

«4» билдәһе – 4 орфографик, 3 пунктуацион йә 2 орфографик, 6 пунктуацион, йә орфографик хатаһыҙ, 7 пунктуацион хатаһы булған яҙма эшкә ҡуйыла.

«3» билдәһе 6 орфографик, 6 пунктуацион йә 4 орфографик, 9 пунктуацион, хаталы эшкә ҡуйыла.

«2» билдәһе 9 орфографик, 9 пунктуацион йә 8 орфографик, 10 пунктуацион хатаһы булған эшкә ҡуйыла.

Дөйөм иҫкәрмә:

Бер типтағы хаталарҙы һәм бер ҡағиҙәгә ҡараған хаталарҙы төркөмләп һанау ҡаралған.

Демо-версия. МБОУ СОШ №1 с.Чекмагуш